

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK) OCTOBER 7, 1946

ŠTEVILKA (NUMBER) 196

Truman se zavzel za židovsko naseljevanje v Palestini

Britska vlada je hotela,
da bi Truman počakal;
bo poziv najbrž odklonila

WASHINGTON, 4. okt. — Predsednik Truman je danes naslovil poziv na Veliko Britanijo, da dovoli, da se židovski begunci iz Evrope takoj v znatnem številu naselijo v Palestino in obljubil, da bo apeliral tudi na ameriški kongres, da dovoli nedoločenemu številu židov vstop v Zedinjene države.

Truman je tudi rekel, da so Zedinjene države pripravljene pomagati pri naseljevanju židov v Palestini. Obenem je predsednik potom kablja sporočil premijeru Attlee-u, da se ne strinja z britskim načrtom za razdelitev Palestine v tri avtonomne enote pod britsko kontrolo.

Truman je sporočil Attlee-u, da stoji za predlogom Židovske agencije, da se v Palestini ustanovi samostojna židovska država, posedačjo zadostno ozemlje, ki bo sama izvajala kontrolo glede naseljevanja in gospodarstva.

Iz Londona se poroča, da je britska vlada vznemirjena radi Trumanovega predloga, in da ni hotela, da bi Zedinjene države posegle v palestinski položaj vsaj do 16. decembra, ko se ima tamkaj sniti konferenca, katera ima obravnavati problem Palestine.

Židovski krogi so Trumanovo izjavo sprejeli z upom, da utegne odpreti vrata Palestine za 100.000 židovskih beguncem. Med arabskimi krogi je Trumanova izjava povzročila veliko ogorčenje.

RAZPOROČENA ŽENSKA NAJDENA UMORJENA

DETROIT, 5. okt. — V basementu apartment poslopja, kjer je stanovala, je bila najdena umorjena 39-letna razporočena Josephine Tracy-Rose. Njena glava je bila popolnoma razbita. Policija je prišla hišnika in ga pridržala v preiskovalnem zaporu.

PRVAKI NASTOPIJO

Tekma v rokoborbi jutri večer v Centralni orožarni bo za gledalce nekaj posebnega, ko bodo nastopili prvaki v tem športu. Kot glavna atrakcija se bodo štirje rokoborci hkrati metali. Gordon Hassell in Jackie Nicholas nista bila od sedaj še nikdar poražena. Njiju tekme bosta Monty La Due in Danny Savitch. V drugem nastopu se bosta spoprijela "Gorgeous George" Wagner, ki je pred kratkim prišel iz Hollywooda in prinesel s seboj garderobo, vredno \$10.000, ter Lefty Pacer, ki se je pri mornarici nahajal kot inštruktor. Poleg tega bosta tudi skušala svojo spretnost "Jumping" Joe Kujot in Al Szasz.

VAJE NA ODRU SND

Nocoj in v sredo večer ob 7:30 uri se vršijo vaje dramskega zbora "Ivan Cankar" na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Vsi igralci, ki imajo vloge za igro "Naš gospod župnik", so prošni, da so točno na mestu.

DELEGACIJA IZ UKRAJINE V CLEVELANDU

V petek 11. oktobra dospe v Cleveland delegacija petih odličnih umetnikov in kulturnih voditeljev iz Sovjetske Ukrajine, ki bodo ostali tukaj do nedelje 13. oktobra. Prišli bodo kot gostje Clevelandskega sveta za sovjetsko-ameriško prijateljstvo.

V petek zvečer bodo navzoči na banketu Women's City kluba in delavskih unij. V soboto popoldne bodo gostje pri kosilu napredne odvetniške zveze, zvečer pa bodo nastopili na koncertu in zborovanju, ki se bo vršilo v Severance Hall. Dvoje opernih pevcev bo podalo izvečke iz raznih oper in ukrajinske narodne pesmi.

V nedeljo popoldne se bo vršil banket, na katerem bodo gostje clevelandskih Ukrajincev.

Na sliki od leve proti desni so: Semen Stefanik, profesor prava na Lvovski univerzi in član vrhovnega sveta Sovjetske zveze; Ivan Patoržinski, bariton Ukrajinske državne opere; Soja Hajdaj, glavna sopranistinja Ukrajinske državne opere (oba pevca sta bila ponovno nagrajena z najvišjimi odlikovanji za umetniško udejstvovanje); Luka Palamarčuk, pisatelj in vojni dopisnik največjega ukrajinskega dnevnika, ter Andrej Mališko, mladi vojni korespondent in glavni urednik revije "Dnipro."

Rekordni polet s Havajskih otokov nad Severnim tečajem v Kairo v 39 urah in pol

KAIRO, Egipt, 6. oktobra — Danes ob 9:49 zjutraj je pristala tukaj ameriška letišča trdnjava "Pacusan Dreamboat," ki je dovršila rekordni polet nad Severnim tečajem iz Honolulu na Havajskih otokih v Kairo v 39 urah in 37 minutah.

Vojaško letalo, čigar posadka je sestojala iz devetih mož, je na svojem nepretrganem rekordnem poletu preplulo del Pacifičnega oceana, severno magnetično polje, Greenlandijo, Islandijo, Britanijo, Francijo, Švico, Italijo in Sredozemsko morje.

Celotni polet je znašal 9.500 morskih milj, oziroma 10.925 zemeljskih milj. Njegova povprečna brzina je znašala 242 milj na uro, oziroma nad štiri milje na minuto, kar je rekord za polet, znašajoče več kot 8.000 milj.

Radio kontakt mogoče kjerkoli na zemeljski obli

Glavni pilot polk. C. S. Irvin je po izstopu iz letala z ostalim utrujenim moštvom izjavil, da je ta polet med ostalimi dokazal, da je kontakt med letalom in zemljo potom radia praktičen tudi v močno magnetičnem ozemlju v okolici Severnega tečaja.

Rekel je dalje, da je ta polet dokazal, da je letalo B-29 kos svojih nalogi kjerkoli na zemeljski obli. Potovanje pa je bilo od začetka do kraja naporno. Ob pristanku je bilo v tanku zračnega orjaka samo še 400 galonov gasolina.

Mesna jedila zvišana

OPA urad je restavracijam dovolil, da od četrta naprej zvišajo ceno mesnim jedilom za 15 odstotkov.

ADMIRAL RAEDER BI RAJE UMRL KOT PA DA BI GA ZAPRLI DO SMRTI

NUERNBERG, 6. oktobra. — Nemški admiral Erich Raeder je danes potom svojega zagovornika apeliral, da bi ga ustrelili, ker bi raje umrl kot pa šel v dosmrtno ječo.

Njegov apel, ki je bil z letalom poslan v Berlin, pravi med drugim:

"Ker sem 70 let star in je moj telesni odpor omejen, bi v dosmrtni ječi ne živel dolgo. Na drugi strani pa verujem, da sem vsled načina svojega življenja zaslužil dostojno smrt. Ustrelitev bi bila lahkajša zame in tudi za moje sorodnike. To pa nikakor ne pomeni, da s tem priznavam svojo krivdo."

Trije nacistični voditelji — Schacht, von Papen in Fritzsche, ki so bili oproščeni, pa se še vedno nahajajo v zaporu, ker se vsled strahu pred svojimi lastnimi rojaki ne upajo na svobodo.

Sodnijski proces proti slovenskim izdajalcem

General Leon Rupnik, škof dr. Rožman, nacistični SS general Rosener, dr. Miha Krek, polkovnik Milko Vizjak in upravnik ljubljanske policije dr. Lovro Hacin pred vojaškim sodiščem

SODNA RAZPRAVA — OBTOŽBA — ZASLIŠANJE OBSODBA

★
U V O D

Največji sodnijski proces v zgodovini Slovenije se je vršil v Ljubljani med 21. in 31. avgustom 1946, ko se je vršila sodna razprava, zaslišanje in obsodba proti petim slovenskim izdajalcem in nemškemu morilcu slovenskega naroda, ki so ob osvoboditvi Slovenije pobegnili v tujino, ali pa se nahajali v inozemstvu ves čas osvobodilne borbe, kot je slučaj dr. Mihe Kreka.

V naslednjem bomo predložili slovenski javnosti v Ameriki bodisi izčrpe ali celotne zapiske sodne razprave, ki nepobitno priča o resničnosti raznih izjav in poročil, ki jih je Slovenski ameriški narodni svet podal že v letih 1943, 1944, 1945 in 1946, in katere je SANSu nasprotna struja okrog "Ameriške Domovine" krstila za "navadne povtorbe resnice in laž."

Tudi v "naprednem" taboru je bilo nekaj "belih vran," ki so za pobijanje resnice o slovenski narodni vstaji in osvobodilni borbi dobivale "točne podatke" iz istih virov kot črna reakcija na St. Clairu — od obtožencev in njihovih agentov doma in v inozemstvu. V mislih imamo take nekdane naprednjake kot je bil Ivan Molek, ki se dobro zaveda, da je s svojo "logiko" zavozil, a je tako trdovraten, da rajši še naprej riže po blatu in dela sramoto, kakor pa priznal svojo pomoto.

Informacije, ki jih dobivamo iz te obranave, bodo vrgle popolnoma novo luč in razumevanje političnih intrig, na račun katerih je moral slovenski narod plačati tako ogromno ceno.

Jugoslavija dobi od Italije 100 milijonov dolarjev vojne odškodnine

Britsko letalo moralo pristati v Jugoslaviji

RIM, 5. oktobra. — Tukaj je bilo danes poročano, da je bilo v bližini Niša v Srbiji prisiljeno na zemljo po signalih jugoslovanskih vojaških letal neko britsko kurirsko letalo, ki se je nahajalo na poletu iz Bukarešte v Bari v Italiji.

To je bil prvi tak primer v Jugoslaviji, odkar je bilo 9. in 19. avgusta prisiljenih pristati v Jugoslaviji dve ameriški letala.

Kakor se razume, je britsko letalo na signal od strani Jugoslovancev prostovoljno pristalo. To se je zgodilo v bližini grške meje včeraj popoldne. Poškodovan ni bil nihče.

Mirovna konferenca priznala Grški enako vsoto, Albaniji pa ničesar; Bolgarija ima plačati 125 milijonov

PARIZ, 6. oktobra — Ekonomska komisija za italijansko mirovno pogodbo je včeraj ob 3:13 zjutraj po večernih ostrih spopadih med zapadnim blokom in slovanskimi državami sklenila, da ima Italija plačati 225 milijonov dolarjev vojne odškodnine, poleg 100 milijonov reparacij, ki so bile že priznane Sovjetski zvezi. Po 100 milijonov dolarjev imata dobiti Jugoslavija in Grčija, medtem ko ni konferenca Albaniji priznala ničesar.

Abesinija ima dobiti 25 milijonov dolarjev. Rusija si je močno prizadevala, da bi se bila priznala vojna odškodnina tudi Albaniji.

Amerika skušala prističi reparacije za Jugoslavijo

Končno glasovanje je izpadlo 11 proti 4. Glasovanja se je vzdržalo pet držav — Abesinija, Indija, Poljska, Češkoslovaška in Sovjetska zveza.

Rusija je naznanila, da bo vodila boj proti vsotam, ki so bile priznane raznim državam, ko bo zahtevala italijanske vojne odškodnine prišla pred svet zunanjih ministrov.

Sovjetska delegacija je poprej ogorčeno nastopila proti poizkusu Zed. držav, ki so predlagale, da se italijanska vojna odškodnina Jugoslaviji zniža na 80 milijonov dolarjev. Ukrajinski zunanji minister Manuilevski je ameriški predlog ožigosal kot "gesto nevhvalečnosti" in "gorostasno krivico," ki ima svoj izvor v političnih predsodkih.

Zmaga za anglo-ameriški blok je bil tudi sklep, da mora Bolgarija plačati 125 milijonov vojne odškodnine. Predlog za to vsoto je stavila Britanija.

Rusija zagotavlja sodelovanje za mir ne glede na razlike

Na zaključni seji ekonomske komisije je sovjetski delegat Andrej Višinski imel govor, v katerem je v slovesnem tonu izjavil, da bo Rusija tudi v bodoče storila vse, kar je v njeni moči, za konsolidacijo miru na svetu. Dejal je:

"Tekom zasedanja te komisije je prišlo do mnogih nesoglasij. Mi vemo, da smo glede političnega razumevanja razdvojeni in da ne reagiramo enako na dogodke, ki se dogajajo na svetu.

"Sovjetska zveza pa stoji za nedavno izrečenimi besedami generalisima Stalina in sovjetske delegacije je odločena, konsolidirati delo te konference, ki je tako nujno potrebna, ne glede na to, kako različni so naši nazori."

ŠPANJA JE BRANIK PRED KOMUNIZMOM, PRAVI FRANCO

MADRID. — Gen. Franco je ob 10. obletnici svojega režima imel govor, v katerem je rekel, da Španija služi Evropi kot branik pred komunizmom. Dejal je, da imata danes samo dva naroda jasen cilj pred seboj: "Mi vemo, kam gremo, in Rusija tudi ve, kam gre." Govor pa ni bil oddajan po radiju, kakor je drugače običaj.

REKORDNO ŠTEVILO ŠTUDENTOV V OHIO

COLUMBUS, O., 3. okt. — V državi Ohio imamo 53 kolegijev ali visokih šol, v katerih se je v letošnji seziji vpisalo nad 124.000 dijakov, oziroma več kot dvakrat toliko kot lansko leto, kakor poroča Howard L. Bevis, predsednik Ohio State kolegija.

Governor Lausche je poleti dejal, da državni kolegiji ne bodo mogli sprejeti več kot 83.000 dijakov.

Vodstvo šol je navzlic pomanjkanju prostorov sprejelo vse dijake, ki so pristojni v naši državi. Dobra polovica novih dijakov so veterani, ki študirajo z vladno podporo.

20 UBITIH V SPOPADIH V SEVERNI GRČJI

ATENE, 5. okt. — V bitkah med vojaštvom in levičarskimi skupinami je bilo tekom zadnjih treh dni v severni Grčiji ubitih 20 oseb, nad 100 pa je bilo ranjenih.

STRICA ISČE

Mrs. Mary Vogel, sedaj poročena Wayer, doma iz Planine, ter stanujoča na 432 E. 152 St., je prejela pismo od Ivane Barbič, sedaj poročena Pinculič, rojena na Brezjah, sedaj bivačajo v Planini št. 5, pošta sv. Križ pri Kostanjevici, ki bi rada zvedela za svojega strica Martina Barbiča iz Brezja št. 5, Janeza Pinculiča iz Brezja št. 14 ter Uušulo Pinculič iz Planine št. 12. Ako sami to čitajo ali pa če kdo ve, kje se nahajajo, se prosí, da se sporoči na naslov Mrs. Wayer.

ZOPET DOMA

Iz Mt. Sinai bolnišnice se je vrnila na svoj dom Mrs. Olga Benčič iz 16116 Grovewood Ave., kjer jo prijateljuje sedaj lahko obiščejo. Zahvaljuje se vsem za obiske, darila in voščilne karte, ki jih je prejela v bolnišnici.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Toronto, Ontario. — Dne 28. septembra je umrl Vinko Vidrih, star 35 let, doma iz Zdenške vasi pri Dobrem polju. Vodil je trgovino z grocerijo in mesom. Tukaj zapušča ženo, sinčka in hčerko, v Cleveland, Ohio pa sestrnico in več drugih sorodnikov.

Danes je zadnji registracijski dan za volitve v novembru - volilne koče v okraju Cuyahoga odprte do 9. ure zvečer!

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
 HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
 By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalca v Clevelandu in po pošti izven mesta):
 For One Year—(Za celo leto) \$7.00
 For Half Year—(Za pol leta) 4.00
 For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year—(Za celo leto) \$8.00
 For Half Year—(Za pol leta) 4.50
 For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year—(Za celo leto) \$9.00
 For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

"Hočemo imeti ljudsko duhovščino, ki ljubi svoj narod"—maršal Tito

Dne 21. avgusta je maršal Tito v Kranju sprejel skupino zastopnic Antifašistične fronte žene, s katerimi se je dalj časa razgovarjal. Poudarjajoč pomen ženske antifašistične organizacije, je Tito med ostalim rekel:

Od vas je odvisno, kako bodo gledale na AFŽ žene, ki še niso vključene v organizacijo. Če bodo vaše organizacije v redu, se bodo vse žene sčasoma prepričale, da so te organizacije potrebne. Ženska organizacija AFŽ ima veliko dolžnost, kajti AFŽ je eden najmočnejših stebrov naše ljudske oblasti. Dolžnost naših ljudskih oblasti pa ni samo, da opravljajo administrativne posle, temveč, da delajo med ljudstvom. Kakor mladinske in druge tako morajo tudi ženske organizacije podpirati ljudsko oblast pri njenem težkem delu v vsakem pogledu. Pri nas so odigrale ženske organizacije med vojno veliko vlogo, predvsem v tistih krajih, kjer se je bila borba. Na svobodnem ozemlju so ostajale žene same z otroki, vse drugo pa je šlo v vojno. Žene so opravljale vse delo doma, obdelovale so polje, izdelovale obleke in obutev za partizane ter prinašale hrano in vse drugo, kar je bilo potrebno. Vse to je bilo mogoče storiti samo zato, ker smo imeli ženske organizacije. Navzlic dobri volji samih žena, bi vsega tega ne bilo mogoče storiti brez organizacij. Zato je dobila organizacija AFŽ tudi po vojni velike naloge.

Žene morajo spoznati, da njihovo delo v tej organizaciji ne pomeni, da bi se odtuževale domu, družini, vsakodnevni delu, ki so ga kot žene dolžne opravljati. Ne, nasprotno. Izpolnjevati morajo tudi svoje obveznosti, ki jih imajo do svojega doma in svoje družine. Toda prav zato, ker so dobile žene v naši novi družbi popolno enakopravnost, ne morejo biti žene starega tipa. Žene starega tipa so opravljale suženjsko delo in niso imele enakopravnosti, ki jo imajo sedaj. Če pa ima žena enakopravnost, ima tudi pravico do svoje družbene organizacije, ki naj v njenem okviru dela tudi za svoj kulturni in politični napredek.

Vaša naloga je, da vključite v svojo žensko organizacijo vse žene. Vem, da je pri tem mnogo težav, vem, da reakcija ne želi, da bi bile žene organizirane in zavedne, kajti s pomočjo svoje organizacije širijo svoje obzorje—reakciji pa to ne gre v račun. Žene, ki so razširile svoje obzorje, ne morejo tako lahko postati plen razne sovražne propagande, ker so prišle do zavesti, ki je potrebna sedanjim novim ženi. Sedaj se ustvarja žena novega tipa in zato se reakcija bori, da bi žene ne bile v tej organizaciji. Toda vaša dolžnost je, prepričati vse žene, da bodo lahko z vstopom v vašo žensko organizacijo na podlagi tega, kar bodo v njej videle, še bolj organizirane svoje življenje doma, ker bodo v organizaciji osvojile izkušnje drugih žen.

Kar se tiče vpliva duhovščine na žene v našem kraju, —je rekel maršal potem,—lahko razumem, da vas ovira pri delu, čeprav bi stali ti duhovniki samo ob strani. To je tisto žalostno, da gleda duhovščina z nezaupanjem na vse novo, kar ustvarjamo. Nekoč na sestanku z visokim zastopnikom klera v Zagrebu sem rekel, da duhovnikom ne bomo delali nobenih ovir v opravljanju njihovih nalog. Naj opravljajo svoje verske dolžnosti, nikar pa naj se ne vmešavajo v politične stvari. Nikar naj ne odvrčajo ljudstvo od tega, kar smo tako krvavo pridobili. Zahteval sem od njih, naj bodo bolj z ljudstvom, naj bolj prisluškujemu glasu ljudstva in mislijo pri naši predvsem na službo svojemu ljudstvu, ne pa, da poslušajo inozemstvo, Rim in druge.

Kar pogledate, kakšen je položaj sedaj v Parizu. Borimo se, da dobimo to, kar je naše, borimo se z vsemi dovoljenimi sredstvi in najenergičnejše branimo svoje pravice. A na čigavi strani je papež? Papež ne zagovarja naše strani, temveč italijansko, to je razumljivo. Italijan je in Italijan bo ostal. Zagovarjal je Mussolinija, zagovarja De Gasperi in zagovarjal bo vsakogar, kdor pride v Italijo na krmilo. Zakaj morajo torej naši katoliški duhovniki poslušati prav njega? V svojih šolah so se naučili maševati, naučili so se cerkvenih zakonov in naj delajo to, kar znajo. Naj ne poslušajo inozemstva, naj ne poslušajo tistih, ki so naši odkriti sovražniki.

Treba je služiti svojemu ljudstvu, ne pa tujcu in prav tistemu tujcu, ki je toliko materam tu v Sloveniji, kakor tudi v Dalmaciji, Bosni, Liki in drugih naših krajih oblekel

žalne obleke. Služiti je treba svojemu ljudstvu, ne pa našemu stoletnemu sovražniku, italijanski reakciji.

Za sovražnika ne smatram italijanskega ljudstva, temveč italijansko reakcijo. Italijansko ljudstvo nas ne želi videti v suženjskem položaju, ker je tudi samo v težkem položaju. Zato je potrebno, da se ve, žene, ve, ki ste zavednejše, pogovorite o teh stvareh z drugimi ženami in da sporočite takim neljudskim duhovnikom, da imajo pravico govoriti samo o stvareh, ki zanimajo cerkev in ki niso proti ljudstvu.

V Slovenskem Primorju je drugače. Tam gredo duhovniki skupaj z ljudstvom,—je pripomnila neka priletka kmetica.

Vem, kako je na Primorskem,—je rekel maršal.—Tam se duhovniki bore za narodne pravice. Tudi v drugih krajih imamo take ljudske duhovnike, ki ljubijo svojo zemljo. Glejte na primer, monsignor Rittig iz Zagreba je naš delegat na mirovni konferenci. On je edini delegat duhovnik med vsemi delegacijami in vsi ga gledajo kakor čudo. Hočemo imeti ljudsko duhovščino, ki ljubi svoj narod. Nič nimamo proti cerkvi, njihovega verskega dela ne oviramo, zahtevamo pa, da so ljudski duhovniki in da služijo ljudstvu. Dolžnost vas žen pa je, da poučite druge žene, ki niso v vaši organizaciji, da lahko obenem, čeprav hodijo v cerkev, sodelujejo pri naših sedanjih naporih za zgraditev države in za hitrejše dviganje iz razvalin, ki nam jih je zapustila ta vojna. Glejte, duhovniki živijo od ljudstva.

In dobro živijo,—je pripomnila neka antifašistka.

Da,—je nadaljeval maršal,—tudi jaz mislim, da žive dobro. Toda tudi oni nimajo pravice pozabiti, da je ljudstvo sedaj izvajalo in postavilo svojo ljudsko oblast, da je sedanja oblast ljudska oblast, čeprav pravijo, da ni od boga zato, ker je ljudska. Pred našimi ljudskimi oblastmi so vsi naši državljani enaki, duhovnik, general, delavec in kmet. Če kdo izmed njih kaj zakrivi, mora odgovarjati za svoja dejanja, pa naj bo kdor koli. Nas mnogo obrekujejo. Očitajo nam, da preganjamo duhovščino. Vi veste, da to ni res. To vedo prav tako tudi oni. Duhovnikov nismo preganjali niti med vojno, ko jih je tudi tako malo na naši strani. Tudi takrat smo jim omogočali opravljanje verske obrede in ne preganjamo jih niti sedaj po vojni. Ta propaganda klevetanja je zlasti močna v inozemstvu, čeprav nima nobene osnove. Toda, kaj hočemo, klevetniki opravljajo svoje delo.

UREDNIKOVA POŠTA

Veselica podružnice št. 14 SZZ

Euclid, O. — Jesen se bliža, listje že odpada z dreves in kmalu bomo morali zapustiti naravo, radi ali neradi in se podati v gorkejšje prostore, mislim v sobe in dvorane. Iz lokalnih časopisov je razvidno, da so se pričele v naših domah proizvajati razne veselice, plesi in zabave vse navskriž.

Da pa ne bomo pri naši podružnici ostale najzadnje, smo na svoji redni seji sklenile, da napravimo plesno veselico in sicer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. in sicer 12. oktobra 1946, začetek ob 8. uri zvečer. Da boste vedeli, moram povedati, da bo igrala izvrstna godba in sicer Frank Zajcovi Polkateers.

Naša podružnica šteje precej veliko članice, ako se od teh udeležijo vsaj polovico, bo že primeren in lepa zabava. Pa kaj bi govorila samo o polovici, ker naša dolžnost je, da vse pride mo tja. Posebno še tiste, ki se dobro počutite. Tudi jaz bom v duhu med vami. Zato ponovno apeliram na članice, katere le morete, da se udeležite.

Priporočljivo bi bilo pa tudi tole, da vas ne bo strah iti pozno ponoči domov, vzemite svoje močnike s seboj. Saj oni se tudi radi vrtijo. Nikar jih ne pustite dremati doma v kakšnem kotu. Zatorej kar klobuk na glavo in gremo skupaj na veselico k podružnici šte. 14 SZZ na Recher Ave.

Predsednica.

Zakaj tako hujskanje?

Chicago, Ill. — V kolikor mi čas dopušta čitam vse slovenske liste, kar mi pride v roke. Kot naračniku mi pošta redno dostavlja dva dnevnika in dva tednika. Zadnje čase imam pa priliko pregledati tudi clevelandsko "Ameriško domovino". Z prejšnjim večkrat čital v raznih dopisih in komentarjih o tem "katoliškem" listu, kako gnusno propagando dela proti slo-

venskemu narodu in sedanjemu ljudski, delavski vladi v novi Jugoslaviji, katero je narod izvolil s tako ogromno večino. Sedaj imam pa sam priliko čitati to umazano, kar se mi seveda gnusi. Po moji sodbi bi noben Slovenec ne mogel pisati kaj takega, ako bi ne bil plačan od gotove strani z "južeževimi srebrniki", ali na kratko kvizling.

ZA OBNOVO JUGOSLAVIJE

BY ANTHONY GERLACH

V založbi American Association for Reconstruction in Jugoslaviji je izšla krasna, 28 strani obsegajoča knjižica, tiskana s slikami in barvah, katera nazorno prikazuje vsakovrstne podatke o Jugoslaviji, nje ekonomijo, naravne zaklade, način življenja pred vojno, uničenje, borba za osvoboditev, industrijo, poljedelstvo in potrebe Jugo-

naPodčrtam, to je moje mnenje in prepričan sem, da velika večina Slovencev.

Na vse načine se trudijo ljudstvo preslepiti z ribarenjem v njihovi gnojnici. Ta list "A. D." zagovarja, upravičuje in hvale slovenskega izdajalca Rožmana, če tudi je škof, to ga ne bo nikdar opralo njegovega izdajstva. To dejstvo potrjuje mnogo pisem dobrih katoliških ljudi iz Slovenije. Kakšne grozote so počenjali od duhovščine organizirani — domobranci! In, ali ni on Rožman blagoslavljal prisego sovražniku slovenskega naroda in krvoloku Hitlerju? Da, takih prič — pisem iz stare domovine je bilo veliko tudi v poštenih katoliških listih; v "A. S." in glasilu KSKJ.

V listu "A. D." je redkokdaj videti podpis pod dopisom, še manj pa moraš vedeti kdo piše tiste umazane članke. Pe res tak kot je zapisal Tone Terbovec v svoji koloni "Vsak po svoje", (radi prostora le kratak izrpeč): "Vsak pošten poročevalec, ki pošilja poročila časopisom, jih upa podpisati s svojim poštenim imenom. Kdor ne laže, si upa podpisati, kar je napisal. Koliko vrednosti more pаметen čitatelj pripisovati "poročilom" brez navedbe vira ali podpisa? Zlikovci, ki mečejo kamenje izza plotov, ne pokažejo svojih glav. In navadno vedo zakaj." To lahko in brez vsake

SODNIJSKI PROCES PROTI SLOVENSKIM IZDAJALCEM

(Nadaljevanje s 1. strani)

Še pred 9. uro dopoldne se je pričelo pred Taborom in v dvorani zbirati občinstvo, ki je do pričetka razprave zasedlo vse prostore. Iz vseh krajev Slovenije so prišli delavci, kmetje, meščani, oficirji in borci, uslužbenici, da prisostvujejo razpravi proti glavnim vojnim zločincem in narodnim izdajalcem. Procesu je prisostvovalo okrog 900 ljudi.

Ob 9:15 sta zavzela mesto v dvorani zastopnik vojaškega tožila Jugoslovanske armade kapetan Marjan Vivoda in njegov namestnik vojaški tožilec IV. armije kapetan dr. Viktor Damjan. Kmalu zatem so vstopili v dvorano člani vojaškega sodišča:

predsednik senata kapetan dr. Helij Modic, prisednika podpolkovnik Milan Lah in major Alojz Grčar, nadomestni sodnik Avgust Bračič in tajnik sodišča Janez Lotrič.

V svečani tišini je predsednik kapetan dr. Helij Modic otvoril razpravo: "Vojaško sodišče IV. armije Jugoslavije objavlja, da pričena razprava proti obtoženemu Leonu Rupniku in soobtoženemu zaradi zločinov po zakonu o kaznivih dejanjih zoper ljudstvo in državo. Tovariši dežurni, privedite obtožence!"

V dvorani je zavladalo vznemirjenje in vse oči so se uprle proti vhodu, kjer so vstopili obtoženci. Nato so privedli v dvorano Leona Rupnika, za njim Ervina Rosenerja, Milka Vizjaka in dr. Lovra Hacinu. Obtoženci so se postavili pred zatožno klop v sredini dvorane. Pozna se jim, da se jim v zaporu glede hrane in ostale oskrbe ni godilo slabo. Oblečeni so zelo dobro, Rosener nosi vojaško uniformo. Pred sodiščem nastopajo skrušeno, vendar skušajo to zakriti.

Obtoženemu Gregoriju Rožmamu, ki je na begu, in obtoženemu Mihi Kreku bo sodišče sodilo v njuni odsotnosti. Nato je predsednik sodišča odprl razpravo: "Otvorjam javno razpravo v kazenski stvari proti obtoženemu Leonu Rupniku, ki ga brani odvtnik Jože Ilc, obtoženemu Ervinu Rosenerju, ki ga brani dr. Vladimir Grossman, obtoženemu Milku Vizjaku, ki ga brani dr. Josip Čuvaj, obtoženemu dr. Lovru Hacinu, ki ga brani dr. France Lokar, odsotnemu obtoženemu Gregoriju Rožmanu, ki ga brani dr. Alojzij Vrtačnik, odsotnemu obtoženemu dr. Mihi Kreku, ki ga brani dr. Anton Mojser."

"Obtožbo zastopata zastopnik vojnega tožila Jugoslovanske armije kapetan Marjan Vivoda in njegov pomočnik vojni tožilec IV. armije kapetan dr. Viktor Damjan. Sodišče je postavilo za tolmača nemškega jezika dr. Ivana Murka in za italijanski jezik dr. Slava Mundo."

Predsednik dr. Modic je nato pričel brati osebne podatke obtožencev. Najprej se je obrnil proti Rupniku:

(Nadaljevanje sledi)

NIČ MILA?

NE DOLŽITE
 VAŠEGA
 GROCERISTA

★ On je prav tako naveličan kot vi dajati vedno v odgovor "ne," ko vprašate za milo. Ne dolžite niti vlade ali izdelovalcev mila. Dokler ne dobimo dovolj industrijskih maščob za izdelovanje mila in drugih mirnodobnih produktov, je treba storiti le eno stvar...

Hranite več
 nerabljivih
 maščob

★ Vsaka prihranjena kaplja nerabljive masti je nujno potrebna. Vsak funt nerabljivih maščob pomaga do izdelka dveh funtov mila, ki ga potrebujete. Mila rabite slednji dan... hranite tudi nerabljive masti slednji dan. Dobite 4c za vsak funt.

Kjer je maščoba—
 tam je tudi milo

JAPONCI SO BILI LJUDOŽRCI

GUAM, 3. okt.—United States Military Commission je obravnavala obtožnice proti Japoncem, da so med vojno prakticirali kanibalstvo. Dognano je bilo, da so ubijali ameriške vojne ujetnike in jedli gotove dele njih teles, kar se je dogajalo na otoku Chichi Jima in na Boninsu med avgustom 1944 in marcem 1945.

Pri obravnavi je bilo 13 bivših japonskih armadnih in mornariških častnikov pronajdenih krivim ljudožrstva in so bili danes obsojeni.

Stvaren patriotizem! Dejanja, ne besed! Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Mlinarjev Janez

Spisal: F. Kočevar

(Nadaljevanje)

Zdajci se zasliši močno razbijanje po dvorišnih vratih, ki so bile z železom okovane. Tone odpre potihem okno in pogleda, kdo da je. Joj mene, kaj vidi! Grof Urh je obkolil grad z veliko četo baričev in ravnokar nevoljen proklinja pred zatvorjenimi vrati, po katerih razbija s težko in železom okovano roko, da kar grmi po dvorišču. "Lepa straža ste mi!" se dere srdito, "da niti mojega prihoda niste opazili ter me niste pričakovali na pragu. Sedaj pa le urno in brez ugovora odprite, sicer vas dam nasaditi na kole!"

Tone je med bariči zapazil tudi grofovega ogleduha in takoj mu je bilo jasno, česa se jim je bati. Janez se v tem trenutku obrne k svoji četi, rekoč: "Fantje, sedaj pa le brž zgrabimo za orožje, ura je resna. Odslej nadalje smo oproščeni vseh dolžnosti do grofa, jaz, vaš načelnik vaš prvi poveljnik vam to ukazujem!" Vsak fantov zgrabi za orožje in vsi skupaj hite za Janezom na dvorišče. Grof je divje razsajal zunaj vrat. "Kdo je, ki razbija tako tukaj po tolovajski?" vpraša Janez pogumovajski.

"Odprni in le kar hitro, za drugo se zmeniva kasneje!" zapove grof divje kričaje zunaj.

"Poprej ne, dokler mi ne poveš, kdo da si! Tako nam je povelje."

"Pasja duša! Kdo te je učil govoriti tako s svojim gospodarjem! Dobro, da te imam v pesteh z vso tvojo ponočno drhaljo. Niti eden izmed vas vseh mi ne uide. Vsak bo prejel, kar si je zaslužil!" Nato tebi grof z vso silo ob vrata in te se razlete kakor pezdri, kadar bruhne veter vanj in grof in cela bariška družal se usuje na dvorišče.

"Grof Urh!" zakliče Janez tako glasno, da ga je lahko na daleč okoli vsak slišal. "oproščeni smo vsake pokorščine vam nasproti. Tukaj je papežev poslanec in ta nam je živa priča. Orožje je torej proti orožju, nasilstvo proti nasilstvu! Fantje, le po njih! Bog nam bo že pomagal in sv. Jurij!"

Meči se zabliškajo, boj se vnaša, fantje pritiskajo za bariči, da se kar iskre kažejo. Silno so bili junaški, kajti desetorica je zapodila trideset baričev v beg. Prvi kmalu pocepajo pod silni mi udarci ostrih mečev teharjskih fantov, ostali pa strahopetno pobrusijo pete, da bi jih komaj veter dohajal. Toda naši vi. S silnim krikom: "Udri ga! Udri ga, le za njimi, le za njimi!"

mi! Pobijmo jih hudiče!" se fantje tudi niso bili lipovi bogospuste za bežečimi bariči in še marsikoga spotoma pošljejo na oni svet. Tudi ogleduh je prejel tukaj svoje plačilo. Šimkov Tone ga je dotekel in zgrabil. Vohun zdrzne na kolena in prosi milosti, ali Tone je taki izdajci, taki kukavici nasproti gluh. V divji in sveti jezi zbog tolikšne malopridnosti mu porine nož do rogu v črno srce, da je na mestu obležal mrtev. Ko se povrne Janez v grad, najdejo Janeza z grofom v dvoboju. Hitro mu hočejo priskočiti na pomoč, toda Janez jih oblastno zavrne, rekoč: "Nazaj! ne bilo bi junaško, če planemo vsi nad enega! Samega me pustite, saj se ga nič ne bojim!"

Fantje obstojijo Janeza in grofa. Poslednji se je naslanjal s hrbtom ob zid, ter je bil tako zavarovan odzad. Janezu ni bilo na tem, da bi ubil grofa, le orožje mu je hotel izbiti iz rok.

Že davno bi ga bil petkrat prebodel, ko bi bil hotel, tako n. primer ob priliki, ko mu je razcepil ščit. Dolge tri ure sta se že borila in si krhala meče, končno pa vendarle grofu prvega omaga roka. Janez to opazivši, skoči od strani nadenj ter mu izbiže meč iz rok. Nato ga zgrabi in vleče v grad pred mrlja. Ondi mu očita: "Ali ga vidite tu siromaka, žrtev vaše pogoltnosti in vaših prednikov? Ali ga vidite ond sina njegovega, ki ste ga dali sinoči le zaradi tega vreči v ječo, ker je zvesto izpolnil sprejeto nalogo, ker vam je prinesel izobčilno pismo, katero nas je oprostilo vsake poslušnosti vam nasproti. Bati se vam od moje strani ni ničesar, kajti ne maram si čistih rok omadeževati s vami. Velikodušno pustim vas pri življenju, da se spokorite in dosežete od papeža odvezo."

Čudovito so prevzele te besede grofa. Na kolena zdrzne pred poslanca — celjski grof Urh, ki dosedaj niti pred najsvetejšim ni upognil svojega kolena, kaj pa še le pred drugimi ljudmi. S povzdignjenimi rokami ga prosi, naj spregovori poslanec zanj pri sveti stolici dobro besedo, da sv. oče odvzame od njega preklestvo ter ga zopet vrsti med ude katoliške cerkve. Rad se podvrže vsaki še tako grozni kazni, le da se odtegne večnemu pogubljenju.

Poslanec ga ljubeznivo prime za roko in dvigne kvišku, ter ga zagotovi svoje priprošnje pri papežu, opiraje se na ne mali vpliv, ki ga ima pri svetem očetu. Končno da Janez grofu meč nazaj in ga spremi do vrat. Grof

odide na videz popolnoma skesan.

Ko se vrne Janez k fantom nazaj, pravi: "Fantje, sedaj pa le brž dalje, čim preje zapustimo ta grad, tembolje za nas. Jaz ne zaupam grofu niti za las ne in mu tudi nikdar ne bom. Res se je kesal, kakor morda še nikdar, ali ne zanašam se vendar ne na njegove besede in se tudi nikdar ne bom!"

Mrlja in kar je bilo orožja v gradu so vzeli s seboj, jetnike pa vse osvobodili. Preden odidejo, zažgo grad.

Janez in papežev poslanec korakata za prepevajočimi fanti. Bila sta poslednja, ki sta zapustila grad. "Kaj mislite, častiti gospod, — kaj mi je po četi v tej zadregi, v katero sem se tako po naključju zamotal? Vi ste vro izkušen mož, svetujete mi, kaj naj storim?"

"Drugega ti ne kaže, dragi moj," mu odgovori poslanec, "kakor da se nekaj časa odtegneš domu. Bežati moraš kamorkoli že, vsaj za toliko časa, da se stvar nekoliko pozabi, kajti grofovi spokornosti tudi jaz prav nič ne verjamem. Le preveč ga poznaš po celem svetu kot zvitega hinavca in prekanjenega lisjaka. Poglavitni namen danes mi je bil, rešiti se iz zvitih rok. Da se v resnici nikdar ne bo resnobno spokoril, bi stavil svojo glavo. Lisjak ostane lisjak, dokler ima rep kosmat. Edino, po čemur mu bo noč in dan hrepenelo srce, bo hrepenenje, da bi se mogel nad teboj stvarno in grozno maščevati. Čuvaj se ga torej, dragi moj, do tvojega rojstva, ter beži iz domovine, vsaj čez mejo, kamor ne sega več njegova oblast."

"Dobro — ali kam? vpraša zamišljeno Janez.

"Hm, na Ogrskem se zbira ravnokar velika vojska, ki bo vsak čas udarila nad Turka. Rimski papež je dal oklicati križarsko vojsko zoper tega krvoloka. Za svojega namestnika je poslal tjaka Ivana Kapistrana, najiskrenejšega mi prijatelja, ki hodi po deželi od kraja do kraja, po vaseh, trgih, gradovih in mestih in ljudi v ime naš svetega očeta navdušuje za sveti boj, naj se dvignejo čez sovražnika krščanstva, naj se udeležijo odpustkov, ki jih je papež razpisal bojevnikom svete vere in domovine. Junaki treh dežel: iz Ogrske, Češke in Poljske se že zbirajo okoli zastave Ivana Sibijskega, najboljšega junaka ogrskih dežel, da udarijo jeseni na turški Beograd. Ondi ti je, junaku, prilika, priboriti si lavorike. Lepše prilike pač ne boš imel, se umakniti kovarskemu grofu. Sprejmi križni križarski, pripaši meč božji in pridruži se sveti vojski! Pozdravi mi, da te bo dobro sprejel!"

Janez je verno poslušal goreče besede častitljivega moža in duhovna in nehoti se mu je pestila roka, ko je bila govornica o boju za vero in domovino. Na vse grlo zauka in pravi: "Da, da, na boj zoper Turka pojdemo, zoper Turka, krvoloka, ki mi je ubil očeta na breškem polju!" — Toda naenkrat umolkne, kakor bi ga bil kdo z nožem sunil v srce, kajti živo mu je stopila pred oči podoba njegove Marjetice. Janez se ne oboleva dolgo, zaupno se ozre na duhovnika ter mu razodene svoje srčne tajnosti, vprašaje ga, kaj mu je glede tega storiti. Konec temu razgovoru je bil tak, da je vendarle obveljala duhovnikova in Janez mu je moral obljubiti, da odrine še danes proti Ogrski.

(Dalje prihodnjič)

Vsak en dolar! Clevelandski Slovenci bi morali nabrati eno tretjino določene vsote za otroško bolnico v Sloveniji! Če se bo zavedal vsak Slovenec in Slovenka z pokolonom enega dolarja, pa se bo stvar uresničila! Tudi v uradu "Enakopravnosti" se sprejemajo doneski.

Društveni koledar

11. oktobra, petek. — Pies United American Slovene Youth of Cleveland v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
12. oktobra, sobota. — Društvo Slovenske Sokolice šte. 442 SNPJ. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
12. oktobra, sobota. — Cerkiško jezero SDZ — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
13. oktobra, nedelja. — Federacija SNPJ pevski krožki, koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
13. oktobra, nedelja. — Washington ZSZ — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
19. oktobra, sobota. — Honor Guards SDZ. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
20. oktobra, nedelja. — Miss Bernice Novak, koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
20. oktobra, nedelja. — 10-letnica krožka šte. 3 Progresivnih Slovencev — igra in ples v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave.
20. oktobra, nedelja. — Slovenska ženska zveza šte. 41 ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
26. oktobra, sobota. — Betsy Ross AFU — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
26. oktobra, sobota. — Carniola Tent No. 1288 The Maccabees Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
27. oktobra, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar". Igra v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
27. oktobra, nedelja. — 30-letnica društva "Vipavski raj", šte. 312 SNPJ v Slovenskem domu na Holmes Ave.
27. oktobra, nedelja. — Waterloo Camp WOW — prireditev v obeh dvoranah Slovenskega delavskega doma na Waterloo Road.
1. novembra, petek. — State Highway, ples v avditoriju Slov. nar. doma.
2. novembra, sobota. — Društvo "Danica" šte. 11 SDZ. Ples v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.
3. novembra, nedelja. — Glasbena Matica priredi opereto "Mascot" v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
3. novembra, nedelja. — Collingwood Hive T. M. — prireditev v obeh dvoranah Slovenskega delavskega doma na Waterloo Road.
3. novembra, nedelja. — Koncert pevskega zbora "Slovan" v S.D.Domu, Reher Ave. ob 3. uri popoldne.
9. novembra, sobota. — Društvo Slovenec šte. 1. SDZ. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
10. novembra, nedelja. — Koncert zbor "Planina" v Slovenskem narodnem domu na Stanley Ave., Maple Heights, Ohio.
10. novembra, nedelja. — Slovenska narodna čitalnica. — Proslava 40-letnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

KROMATIČNE HARMONIKE

na 46 ključev v 4 vrstah in s spremembo, ter 132 basov v 6 vrstah, se proda za polovično ceno. Poizve se na 876 E. 200 St., pri Mary Sedmak, ali Mary Rozman.

Pošten moški

želi dobiti opremljeno sobo s prostim vhodom, pri mirni družini. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

10. novembra, nedelja. — V Boj SNPJ — prireditev v obeh dvoranah Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
16. novembra, sobota. — Carnival ples društva Slovenski dom šte. 6 SDZ v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave.
16. novembra, sobota. — Društvo Sv. Ane šte. 4 SDZ. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
17. novembra, nedelja. — Blaue Donau. Koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
17. novembra, nedelja. — Mladinski pevski zbor SDD — prireditev v obeh dvoranah Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
23. novembra, sobota. — Društvo Sv. Cirila in Metoda šte. 18 SDZ. Ples v avditoriju slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
24. novembra, nedelja. — Priredba podružnice šte. 106 SANS v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave.
24. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Jadrani" — koncert in ples v obeh dvoranah Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
24. novembra, nedelja. — Schwaibischer pevsko društvo. Koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
27. novembra, sredo. — Društvo "Ilirska vila" šte. 173 ABZ. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
28. novembra (Zahvalni dan). — četrtke — Pevski zbor "Zarja". Koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
30. novembra, sobota. — Društvo "Jutranja zvezda" šte. 137 ABZ obhaja 25-letnico s plesom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
1. decembra, nedelja. — Združeni bratje SNPJ — ples v zgornji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
7. decembra, sobota. — Croatian Pioneers CFU. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
8. decembra, nedelja. — Proslavne Slovenke krožek šte. 1 ples v zgornji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
14. decembra, sobota. — Društvo "Comrades" šte. 566. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
15. decembra, nedelja. — St. Joseph Cadets — Ples v zgornji dvorani Slov. delavskega doma na Waterloo Rd.
15. decembra, nedelja. — Prireditev podružnice šte. 48 SANS v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. v korist stare domovine.
22. decembra, nedelja. — Slov. Šola SND. Božičnica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
22. decembra, nedelja. — Ples v pomoč stari domovini v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
25. decembra, sredo. — Socijalistični klub — ples v zgornji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Road.
28. decembra, sobota. — Maccabees Red Jackets Team. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
29. decembra, nedelja. — Klub slovenskih žena — ples v zgornji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.
31. decembra, torek. — Silvestrov ples pevskega zbora "Jadrani" v obeh dvoranah Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
31. decembra, torek. — Slovenski narodni dom in Klub društva SND. Silvestrov večer v obeh dvoranah SND.

1947

4. januarja, sobota. — Društvo Napredne Slovenke šte. 137 SNPJ Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
11. januarja, sobota. — Glasbena Matica" Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Išče se

opremljeno sobo med E. 79 St. in E. 55 St., od St. Clair Ave. do Superior Ave., in sicer pri mirni družini. Kdor ima za oddati, naj blagovoli pustiti naslov v uradu Enakopravnosti.

Delo na farmi

Išče se delavca za na farmo; mora biti sposoben za vsako delo. Plača po dogovoru, dobra hrana in dom ter stalno delo. Zglasiti se je pri Frank Kopina, 481 E. 152 St., Cleveland, Ohio, med 3. in 4:30 uro popoldne.

Pomivalke posode

dobijo dobro delo polni ali delni čas. Tovarniška kafeterija. Plača do ure. Dobi tudi obede in uniforme. Pokličite HE 4444 in vprašajte za Mrs. Guenther.

BONCHA
Refrigeration Service
Commercial and Domestic
Call
HE 4149

Naprodaj

sta dve dobri peči za gretje na premog. Za podrobnosti pokličite EX 2907.

A. Malnar
Cementna dela
1001 E. 74 St.
EN 4371

MOST IN GROZDJE

se dobi na
1253 Norwood Rd., EN 2549
Postrežba najboljša in cene zmerne.
Dobite tudi vinske sode.
Se priporočamo za naročila.

Sedaj smo dobili

veliko močnih kož za nove čevlje in za popravljati jih. Usnjo je po nizki ceni.

MARTIN JAKULIN

12520 SHAW AVE.
Pokličite zvečer po 9. uri —
Liberty 2665

AUGUST KOLLANDER

v Slov. Nar. Domu,
6419 St. Clair Ave.

POŠILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje; vsaka pošiljatev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema tudi zaboje za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

18. januarja, sobota. — Društvo sv. Vida šte. 25 KSKJ. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
25. januarja, sobota. — Društvo "Clairwoods" šte. 40 SDZ Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

Uradnice društva sv. Ane št. 4 SDZ

Uradnice društva sv. Ane št. 4 SDZ za leto 1946 so sledeče: Predsednica Julia Brezovar, 1173 E. 60 St.; podpredsednica Jennie Stanonik; tajnica Mary Bradač, 1153 E. 167 St.; zapisničarka Genovefa Zupan; blagajničarka Josephine Oražem; rediteljica Mary Pristov; nadzornice. Anna Erbežnik, Jennie Suvak in Rose L. Eršte. Vsi slovenski zdravniki v Clevelandu so društveni zdravniki. Društvene seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu v Slovenskem narodnem domu, soba št. 1, ob 8. uri zvečer.

Uradniki Slovenskega demokratskega kluba v Euclidu za leto 1946:

Predsednik Andy Jerman; podpredsednik Anton Sternad; tajnik Michael Boič; blagajnik Franc Smalc; zapisnikar John Gabrenja; nadzorni odbor: Math Intihar, John Jamnik in John Omerza; zastopnika za Skupna društva SDD Louis Modic in Anton Mihelich; za Cosmopolitan ligo Math Intihar in Anton Mihelich. — Seje se vrše vsak drugi torek v mesecu v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave., Euclid, Ohio.

V prihodnjih šestih mesecih vam lahko dobimo do \$1,000 več za vaše posestvo, ako ga daste nam v prodajo.

PERK REALTY CO.

Edward A. Perk, Realtor
5710 PORTAGE AVE.
MI 3660

Punch Press operatorice in vajenke

Privlačna plača od ure za začetek
Guaranty Specialty Mfg. Co.
E. 96 St. & Carr Ave.
2 bloka severno od St. Clair Ave.

Licenciran kurjač

dobi delo
48-urni tednik
Plača od ure - poleg overtime
ATLAS CAR & MFG. CO.

1140 Ivanhoe Rd.

POMOČNICE ZA URADNIŠKI LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem ozračju.

Morate biti vešči angleščine. Samo čedne, snažne in večje žene v starosti 20 do 35 let se naj prigrasijo.

Plača \$29 za 40 ur dela.

Dobi se obede in uniforme.

Zglasite se pri
THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.
Soba 901
700 Prospect Ave.

TRGUJTE PRI D & S Food Market

8422 HOUGH AVE.

POPOLNA ZALOGA
grocerijskih potrebščin,
sadija, zelenjave, masla
in sira

CONSTRUCTION LOANS STRAIGHT BANK LOANS FHA LOANS G I LOANS

PROMPT SERVICE
LOW INTEREST RATES
Monthly Reduction Loans
APPLY AT
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 ST. CLAIR AVE. HENDERSON 5670

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Tudi Primorski se obetajo lepši časi

John Grilj, 10409 Prince Ave., Cleveland, je prejel pismo od svojega brata Antona Grilja iz vasi Prelože pri Ilirski Bistrici, iz katerega je razvidno, da je v tem kraju cerkev in vera svobodna in je nihče ne zatira. Pismo je pisano popolnoma svobodno, iz katerega je razvidno, kako je narod prerojen in vesel v novi Jugoslaviji, kar je najboljši odgovor tistim, ki tukaj pišejo tako zavaljno o razmerah v domovini:

"Prelože pri Ilirski Bistrici, 16. avg. 1946.

"Dragi brat in vsi Tvoji!

"Najprvo Vas vse skupaj pri srčno pozdravim. Zdravi nismo, kakor bi morali biti, ker mi smo zmučeni od vojske. Tisti, kateri so bili doma, pa od strahu, tako da kar se tiče zdravja, z nami ga bo bolj malo. Obratno pa želimo Vam vse najboljše. Minilo je že več dni, odkar smo prejeli Tvoje pismo, katerega si pisal še meseca maja, v katerem ste nam poslali sliko od Vasega sina Janeza, katerega ne morejo tudi drugi prebrati, kako je bil lep vojak.

"Oprostite, ker Ti nisem hitro odpisal. Vzrok je bil radi mojega dela, ker so nam zidali hišo. Do sedaj je samo sezidana, sedaj še čaka na streho. Med tem časom, ko sem kopal kamenje, me je zabolelo v hrbtu, tako da sem hodil skoraj kljukasto. Sedaj se dela samo hiša, ta drugo mora še čakati. Zida se pa tako, kot po vsej Jugoslaviji.

"Ustanovili smo si zadrugo za obnovo požganih vasi. Mi imamo obnovitveno zadrugo na Pregarji, zato, ker je tam več zidarjev. Sedaj se zida vse naravnost vojne škode. Najprvo se zida vsem tistim, kateri so najbolj prizadeti in kateri so popolnoma brez strehe.

"Ti mi pišeš, da se tudi tam širi tista pusta reakcija. Tukaj jo je še preveč. Toda tukaj reakcijonarjem ne pustimo gibati. Politično se borimo in se bomo borili do konca. Če bo treba pa še drugače, dokler ne bodo naše zadeve resnično rešene.

"Glede cerkve in vere tukaj ni res tako, kakor tam reakcionarji govorijo. Tukaj cerkev obstoji kakor prej, krščanski poklop in vera se nadaljuje kakor prej. Tako je sedaj, da se cerkev ne sme več vmešavati v državno politiko, kakor se je prej. Izdajalcev tukaj ni bilo dosti. Fašisti so jih pa dosti pobili. Samo okoli naše vasi jih dosti počiva. V naši vasi so bili vsi za Osvobodilno fronto. Samo dva starejša brata Gergalova sta ubita. Eden od teh je služil v domobranski armadi, drugi v beli gardi. Za svoje delo sta prejela tako plačilo.

"Sedaj v novi Jugoslaviji je vse nekako bolj zadovoljno in veselo. Res je bilo veliko in je še uničenega. Sedaj vse pridno dela, udarniško. Ves narod se je prerodil. Tukaj ni več pijančevanja in ne tatvine in ne preklinjanja. Sedaj se gradi boljša in lepša kultura, kar tudi jaz kar vidim. V ljudskem svetu se tolažim in sem nekako vesel, v resnici.

"Kar se pa tiče mojega življenja sem pa jako žalosten. Prekoračil sem že 45 let starosti, pa nič nimam od velikega trpljenja. Še prej sem otroke vzgojil, da mi bodo na starost kaj pomagali, pa Toneta ni več,

Joško služi še pri vojaki in ne vem do kdaj bom z Vencetom, ki delamo skupaj. Vence se bo oženil. Jaz tukaj ne morem več ostati, ker ni prostora. Sedaj, ko pokrijemo hišo, bomo šli precej tam. V kakšnem kotu si bom kaj pregradil in naredil sobico.

"Pišeš, da imate nekaj obleke, da bi nam poslali. Saj sem Ti že pisal, da ni treba gledati. Nam vse prav in za dobro pride, tudi če je staro in ponošeno. Radi bi, če bi nam mogli poslati kakšne čizme, če bi bilo mogoče, saj vem, da tam tudi nobemu ne preostaja. Pa vseeno, vsak malo pomaga, pa pride v dobro pomoč. Tukaj so mi vse drugi pomagali z živino pripeljati, tako da smo hišo sezidali. "Vas mi vsi pozdravimo, zбоgom!"

"Anton Grilj."

V prekmurski tovarni perila

Posneto iz "Slovenakega poročevalca"

V "Prvi prekmurski tovarni perila" sta združeni bivša Cvetičeva in Šiftarjeva tovarna. Nič posebnega na zunaj, navadna, nekoliko večja hiša v Murski Soboti, tudi napis ni poseben videti. Taka je bivša Cvetičeva in nič drugačna nekdanja Šiftarjeva tovarna. Na zunaj ni opaziti ničesar, delavnice so v zgradbi proti dvorišču.

Tovarišica Irma, predsednica sindikata in tovariš Krašovec sta me spremljala po tovarni.

Iz skladišča, kjer čaka blago, iz katerega šivajo moško perilo, se pride v prikojevalnico. Nič dosti ne govorijo dekleta in žene med seboj. Zgibajo blago, merijo in režejo, vse jim je samo ob sebi umevno. Nobena ne vpraša, kaj ji je storiti in kako, vsaka pozna svoje delo. Najbolj sposobne šivilje, oziroma prikojevalke so v tem oddelku, od katerega je prav za prav mnogo odvisno nadaljnje delo v tovarni.

Prikojeno blago razdelijo v šivalnici po skupinah. Šivalnica je velika, svetla dvorana, kjer v ravnih vrstah stojijo električni stroji, nad katerimi se sklanjajo vrste deklet in žena. Kosi blaga drsijo iz roke pod iglo in zo-

pet v roko in k drugemu stroju, kjer tovarišica šiva dalje, dokler ne pridejo do zadnje v vrsti, ki odloži izgotovljeno moško srajco ali drugi kos perila.

Ropot strojev se meša s šumenjem blaga, škarje, ki včasih zadenejo ob stroj, ko šivilja reže nit, dajejo kovinski zvok, nobene posebne spremembe ni v delavnici. Toda opoldne in zvečer, ko se razhajajo, so sobe polne prekipenja mladih in šal.

"Kako le morejo tako hitro," sem vprašala tovarišico Irmo, začudena nad urnimi gibi šivilj. Še bolj začudene kot jaz so zaradi vprašanja postale šivilje.

"To je praksa, nič posebnega, vajene smo. In vsak mora biti več svojega dela," mi je odgovorila Anuška, ki je pravkar odložila izgotovljeno srajco, 20 že ta dan.

Te dni praznuje tovarniški sindikat obletnico ustanovitve in obletnico dela v svobodi. Naj navedemo samo nekaj tega, kar so storili. Lani v oktobru so nadurni zaslužek darovali Komunistični partiji, v novembru so s prostovoljnimi delom zasluženi 10.000 dinarjev dali za perilo,

ki so ga poklonili Istrski brigadi in Rdečemu križu, v prostem času so žene in dekleta šivale otroško perilo za Rdeči križ in januarja so spet zbrali lepo vsoto 6.700 dinarjev. Za ta denar so zopet kupili perilo in ga poklonili brigadi "Vladimirja Gortana." Za ljudsko knjižnico je dal sindikat čez 1.600 dinarjev.

V aprilu in maju so skoraj polnoštevilno sodelovali pri prostovoljnih javnih delih v Murski Soboti. H gradnji mladinske proge so prispevali 640 dinarjev, za obnovo kolodvora v Murski Soboti so dali 300 dinarjev. Komunistični partiji so dali ponovno 1.560 dinarjev. Mesečno dopirajo z enournou plačo dečji internat. Sodelovali so tudi pri kulturno prosvetnem delu in pomagali pri prireditvah.

Tekmujejo pri štednji materiala in lepši izdelavi perila. Tudi za strokovno in politično izobrazbo skrbijo. Imeli so strokovni tečaj, ki ga je uspešno končalo 25 tovarišic. Redne tedenske sestanke imajo povezane s politično uro. Zaslužno so v prvomajskem tekmovanju dobili pohvalno pismo za dvig proizvodnje, discipline v tovarni in za vsestransko storitev.

Udarnik v tovarni pa je mehanik tovariš Jože Šarotar. Brez njega bi tovarna gotovo ne dosegla takšnih uspehov. Izdeluje namreč strojne dele, ki so pri obratovanju nepogrešljivi in stane samo en kos strojnega dela, če se ga posreči dobiti, čez 2.500 dinarjev. Tovariš Šarotar pa ga naredi v enem dnevu, kar stane podjetje s porabljenim materialom vred krog 200 dinarjev.

Po osvoboditvi so spravili v pogon 30 neuporabljivih šivalnih strojev in danes nimamo v tovarni nobene strojne naprave, ki bi ne bila uporabna. Tovariš Jože Šarotar si je po pravici zaslužil naslov udarnika in nagrado.

mp.

NAZNANILO IN ZAHVALA

1888

1946

Z žalostjo in tugo v naših srcih sporočamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je nemila smrt posegla s svojo koščeno roko v našo sredo in pretrgala nit življenja naši nadvse ljubljeni mami in stari mami

ANNA KOVACIĆ

rojena Vogrinc

Predraga pokojnica je za vedno zatisnila svoje mile oči dne 6. septembra po dolgi in mučni bolezni. K večnemu počitku smo jo položili dne 9. septembra iz Zakrajskega pogrebne zavoda in po opravljenih cerkvenih pogrebnih obredih v cerkvi sv. Vida v naročje matere zemlje na Calvary pokopališče.

Pokojnica je bila 58 let stara ter je bila doma iz Brezina pri Brežicah ob Savi na Štajerskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 33 leti.

Tem potom izrekamo našo najlepšo zahvalo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so v tako obilnem številu izkazali svoje spoštovanje napram pokojnici in ji v zadnji spomin okrasili krsto s lepimi vencami in cveticami. Zahvalo izrekamo sledečim: Mrs. Rose Koporc, Mr. in Mrs. John Malogaj, Mr. John Kovacic št., Mr. John Kovacic ml., Mr. Edward Kovacic, družini Videtič, Mr. Frank Novoselc in družini, Mr. Louis Iljas in družini, Mr. in Mrs. Frank Clements, Mr. in Mrs. Frank Skoflanc, Mr. in Mrs. Peter Oberson, Mr. Martin Pevec, Mrs. Frank Sabot, Mr. in Mrs. Joseph Schwab, Mr. in Mrs. George Sabot, Mr. in Mrs. Charles Sabot, Mr. in Mrs. John Stepič, Mr. in Mrs. John Barle, Mr. Frank Sabot, Mr. in Mrs. Anthony Rossman in družini, Mr. in Mrs. John Skorich št., Mr. in Mrs. Mike Skorich, Mary in Frank Knaus, Mr. Louis Skube, Mr. in Mrs. Joseph Pate in družini, družini Narančić, Mr. in Mrs. Max Lawicki, društvu sv. Ane št. 4 SDZ in 10th Ward Community Club.

Iskreno zahvalo izrekamo tudi vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše pokojnice. Hvala sledečim: Mrs. Frances Kovacic, Mr. Victor Kovacic, Mr. in Mrs. James Luzar, Mr. Albert Koporc, Mr. Anton Pevec, Mr. Jim Luzar, Miss Jennie Steklasa, Mr. Anton Bahoco, Mr. in Mrs. Joseph Rolik, Mr. Frank Jurak, Mr. Anton Vidervol, Mr. Joseph Russ, Mr. in Mrs. Anton Lazar, Mr. in Mrs. John Steklasa in družini, Mr. John Martinich in družini, Mrs. Josephine Urancar, Mr. in Mrs. Urbas, Mrs. Katy Dubrovich, Mr. Frank Terček in družini, Mr. Frank Longar in družini, Mr. John Centa in družini, Mrs. Olga Felgemacher, Mrs. Mary Bradac, Anna Znidersic, J. C. Muchitz, Rose Doles, Mrs. Mary Koffalt, Mr. in Mrs. Matt Arko, Anna Markovich, Mrs. Nellie Sabot, Mr. in Mrs. Joseph Niski, Mr. in Mrs. Leo Ladeha, Mr. William Pate, Mr. Frank Svigel, Mr. Anton Zorko, Mr. Anton Zalaznik, Lucian Kwiatkowski in družini, družini Faletič, Mr. in Mrs. Koren, Mrs. Angela Mozina in hčeri, Helen Petek, Mr. John Pate, Mr. John Ziberti, Mr. Anton Bayuk, Mr. in Mrs. Louis Perne, Helen Livadar in Rose Zak.

Dalje hvala lepa vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu, vsem, ki so prišli pokojnico pokropiti, ko je ležala na mrtvaškemu odru, ter jo spremili na njeni zadnji poti na pokopališče.

Hvala pogrebem, ki so nosili krsto, ter Rev. Baragi za spremstvo iz Zakrajskega pogrebne zavoda, za opravljene cerkvene pogrebne obrede in za spremstvo na pokopališče.

Našo iskreno zahvalo izrekamo vsem, ki so drago mamu obiskovali v njeni bolezni, jo tolažili in bodrili ter stregli, da so ji olajšali bolečine. Najlepša hvala tudi pogrebni zavodu Frank Zakrajske za vzorno urejen pogreb in vsestransko pomoč in postrežbo.

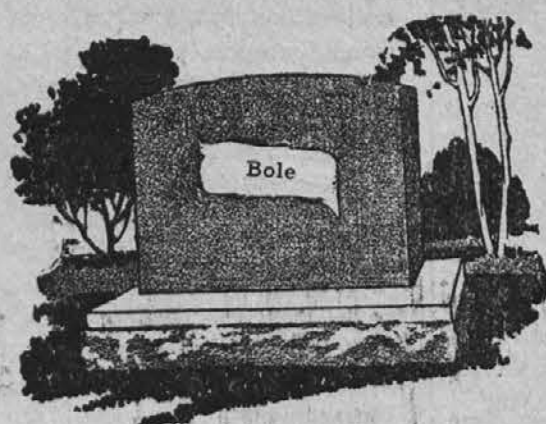
Še enkrat, iskrena hvala vsem skupaj, ki ste nam na en ali drugi način pomagali in z nami sočustvovali v dneh žalosti. Ako se je slučajno izpustilo ime enega ali drugega, ki je nam bil v pomoč, prosimo, da nam oprostite, ter se vsem skupaj najlepše zahvaljujemo.

Ti pa, preljubljena mati in stara mati, prestala si trnjevo pot tega življenja in zdaj se raduješ tam gori nad zvezdami, tam kjer ni ne trpljenja ne muke. Vse prerano si nas zapustila in naša srca hrepene po Tebi in dragemu očetu, kateremu si tako kmalu sledila v večnost. Zdej počivata v hladnem grobu, a spomin na vaju si ohranimo v naših srcih do konca naših dni.

Zalujoči ostali:

FRANK in STANLEY, sinova
ANNA, por. SKORICH, in JUSTINE, por. SABOT, hčeri
ANNA in MARY, sinahi; 6 vnukov in več drugih sorodnikov
V stari domovini pa zapušta brata HANZEK VOGRINC in sestro FANIKA GAŽIĆ ter več sorodnikov

Cleveland, Ohio, dne 7. oktobra 1946

NAZNANILO IN ZAHVALA

Naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je po kratki bolezni nas nepričakovano zapustila naša ljubljena in nikdar pozabljena soproga in mati

THERESA BOLE

rojena Rodman

Blagopokojnica je umrla dne 31. avgusta. Pogreb se je vršil dne 3. septembra ob 1. uri popoldne iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda na Highland Park pokopališče.

Doma je bila iz Brežic na Štajerskem.

Tem potom se iskreno zahvaljujemo vsem onim sorodnikom in prijateljem, ki so okrasili krsto pokojnice s krasnimi vencami in cveticami; vsem, ki so jo prišli pokropiti, ko je ležala na mrtvaškemu odru ter vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti na pokopališče.

Iskreno zahvalo izrekamo tudi nosilec krste in onim, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Posebno zahvalo izrekamo Joseph Zele in sinovi pogrebni zavodu za vsestransko najboljšo postrežbo in pomoč ter za lepo urejen pogreb.

Našo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so nam stali ob strani in nam bili v pomoč in tolažbo, ko nas je zadela nesreča in smo zgubili drago soprogo in skrbno mati.

Ljubljena pokojnica! Tuga je v naših srcih ob misli, da Tebe ni več med nami, vsaj smo Te vsi tako ljubili. Žalostno se oziramo za Te, a Tebe ni od nikoder. Tvoj blag spomin pa bo ostal med nami do konca naših dni!

Zalujoči ostali:

JOSEPH BOLE, soprog
JOSEPH JR. in FRANK, sinova
v starem kraju pa zapušta očeta in sestro

Cleveland, Ohio, dne 7. oktobra 1946

VAS MUČI REVMATIZEM?

Mi imamo nekaj posebnega
proti revmatizmu.

Vprašajte nas.

Mandel Drug

15702 Waterloo Rd.
slovenska lekarna